

Pöytäkirja

17.8.2020

VN/15708/2020

VN/15708/2020-VM-2

AI/Robo-haku 2020 - 1. OHRY:n pöytäkirja

Aika 12.8.2020 klo 14:30 - 15:30

Paikka Skype

Läsnä Juha Sarkio, puheenjohtaja
Anna-Maija Karjalainen, VM
Vesa Silfver, Motiva
Ville Peltola, Teknologiateollisuus
Petri Räsänen, TEM
Laura Viikonen, LVM
Vesa Lipponen, VM
Arja Terho, VM, sihteeristö
Timo Hattinen, VM, sihteeristö
Pauliina Pussinen, VM, sihteeristö

1. Jäsenten esittelyt

Jussi kiitti linjoilla olevia ja toivotti ohjausryhmän tervetulleeksi. Hän totesi lisäksi rahan jakamisen olleen aiemmin kivaa ja että vielä ei ole tullut hakemuksia, mutta käydään asiaa läpi tämän kierroksen osalta.

Käytiin alkuun esittelykierros:

- Anna-Maija Karjalainen, VM/JulkICT:n veto, edellisessä hakukierroksessa ollut puheenjohtaja
- Vesa Silfver, Motivan toimitusjohtaja, aiempaa taustaa Accenture ja Deloitte
- Ville Peltola, Teknologiateollisuus ry, ollut mukana hallituskauden digitalisaatioryhmissä
- Petri Räsänen, TEM, Innovaatiot ja yritysrahoitus -osastolle tullut digitiimin vetäjäksi (mm. liiketoiminnan digipolitiikkasuunnittelu)
- Laura Viikonen, LVM, Tieto-osaston veto
- Vesa Lipponen, VM/BO, aiemmin JulkICT, TEM, SOTE-uudistus
- Arja Terho, VM/VKO, aiemmalla kierroksella sihteeristössä, taustalla mm. Palkeet-ohjaus
- Timo Hattinen, VM/JulkICT, aiemmalla kierroksella sihteeristössä
- Pauliina Pussinen, VM/VKO, uusi jäsen sihteeristössä
- Juha (Jussi) Sarkio, VM/VKO:n veto, ollut neljä rahoituskierrosta mukana, nyt VKO-vetoisesti ja edelleen yhdessä sisarusosasto JulkICT:n kanssa (koska digikehittäminen on myös toiminnan kehittämistä), aiemmin ollut rahoitusorganisaatioissa ja laajasti hallinnossa (mm. Tekes, Suomen Akatemia, ministeriöitä)

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

valtiovarainministerio@vm.fi

2. Erityisrahoitus ja sen aikataulu, kriteerit ja prosessi

Arja kertoi taustoja edellisistä hauista (ks. liitteen diat 6 ja 7). Haulla ei ole tarkoitus leikata, vaan haku tukee jo toteutettua vuoteen 2023 asti voimassa olevaa tuottavuusleikkausta. Edellisistä kokeiluhauista on verkossa [esittelyt](#) ja valmistuneista kokeiluhankkeista (koko hausta) VM:n laatima [loppuraportti](#).

Keskusteltiin aiheesta yhdessä. Todettiin teknologisesta roadmapista ja siitä, onko arkkitehtuuria, johon hakujen oletettu sopivan. Todettiin, että ei ole tarkoitus rajoittaa sitä, mihin sovittava. Hanke on oltava taloudellisesti järkevä ja sen hyödyt laskettu (siton että 3 vuodessa päästään plussalle ja (5-)6 vuodessa saadaan kaksinkertainen hyöty). Monistettavuus on myös hyvä tavoite. Arkkitehtuurin osalta on oletus, että yhteentoimivuus on huomioitu ja tiedonhallintalain mukaiset arvioinnit ja lausunnot tehty/tehdään.

Hakujen viestinnästä todettiin, että niistä on viestitty/viestitään laajasti mm. valtionhallinnon postituslistoilla (tietohallintojohtajat, hallintojohtajat, eri verkostot jne.) sekä kasvatusten esim. tietohallintojohtajille. Aiemmillä kerroilla ei ainakaan ole jälkeensä tullut tietoa, ettei viesti olisi tavoittanut.

Rahan käytöstä todettiin, että se on käytettävissä siihen, että ulkopuolinen on toteuttamassa hanketta, josta on kustannushyötyä virastolle ts. maksetaan ostettua työtä, ei virkamiesten työtä.

Aiemmilta hakukerroilta ja kokeiluista opitusta todettiin, että jotkut aiemmista hyvistä hankkeista ovat edenneet myös budjettirahoituksessa ja on odotettavissa, että kokeilujen tuotantoon viemisiä voi tulla tällä hakukierroksella. Mainittiin haasteesta ehtiä valmistelemaan nyt tavoiteltavia isoja hankkeita ja että kokeilupuolikin on tärkeää, jotta saataisi "uudenlaisia lähtöjä hallinnossa". Edellä mainittu on tunnistettu ja sihteeristö lupasi tuottaa seuraavaan kokoukseen tarkempaa yhteenvetoa aiemmista kokeiluista.

Keskusteltiin yleisesti tuottavuushakuteemasta, jolla haettu uusia avauksia. Mainittiin mm. EU-tason vakautustyökalu ja menossa olevat tuottavuushankkeet sekä aiempien ICT-investointihankkeiden läpikäynnit. Rahoituskanavia on etsittävä myös muualta ja hyvä, että tässä haussa on laskettuna hyödyt ja on kannustavaa, että ei leikata. On myös muistettava mieltä, mitä tapahtuu, jos lupauksia ei saavuteta ja on saatava tietää, miksei saavuteta. Puhuttiin jakorahataloudessa, joka ei ole liiketoiminnasta kiinni, ja jossa hyödyt pitäisi osoittaa (vähemmällä henkilöstöllä tai muulla hyödyllä). Tämä on vaikeaa, sillä valtiotasolla isotkin hyödyt on vaikea osoittaa, kun ne kertyvät virastoista pienistä työkokonaisuuksista (esim. arkistointi) ja virastotasolla on vaikea vaikuttaa aidosti vähenemiseen esim. henkilöstön osalta.

Keskusteltiin, että tuottavuuden lisäksi vaikutusta voi olla valtion budjetin ulkopuolelle (mainittu esim. kiinteistörekisteridata) ja hyötyä myös muualla, ei vain hallinnon toiminnan tehostaminen. Vaikka hakijana tässä haussa ovat vain ministeriöt, virastot ja laitokset, ideat ovat tärkeitä ja kannustetaan hakemaan myös muiden tahojen kanssa tehostamista.

Aikataulu on kiinnitetty, mutta prosessiin otetaan mielellään kommentteja. Arja esitteli prosessin (mm. diat 8 ja 11), pakolliset kriteerit (dia 9) ja muut arviointinäkökulmat (dia 10).

Jussi totesi, että sihteeristö on kehittänyt hakuprosessia ja ohjausryhmä saa luettavakseen kaikki hakemukset, jotka ovat yleensä olleet suhteellisen lyhyitä. Aiemmillä kerroilla oli käytössä hakijoiden kolmen minuutin mittaiset pitchaus-puheenvuorot ja nytkin niitä tuodaan ohjausryhmiin.

Hakemuksia voi tulla pitkin matkaa, mutta yleensä viimeisenä päivänä eniten. Käytännössä hakuja on pisteytetty ja tuotu siten ohjausryhmälle sihteeristön esityksenä, jota ohjausryhmä puoltaa tai jättää puoltamatta ("valmista"). Lopullisen päätöksen tekee VM. Arja tiivisti vielä kokemuksia ja haasteita edellisiltä kerroilta (dioista 16 ja 17).

3. Kokemuksia aiemmista hauista: oppien jakaminen

Mietittiin yhdessä, miten oppeja voisi jakaa. Todettiin, että vanhassa mallissa rahoittaja ei perinteisesti ole seurannut, mutta nyt koitetaan fiksusti katsoa koko prosessia ja haluttiin kuulla ohjausryhmän ideoita prosessin parantamiseen ja oppien jakamiseen.

Mainittiin esimerkkinä lentoyhtiöiden säästöohjelmat ja arkkitehtuuri. On oltava hallinnon raja-aitoja ylittävää yhteistyötä ja tukea samojen haasteiden äärellä (esim. asiakaspalvelu) eli lähestyä arkkitehtuurin suunnalta ja tutkia, mitkä ovat teema-alueita, joilla saisi kumppaneita toisistaan hallinnon sisällä. Tärkeää on tarkastella end-to-end-prosessia ja kullannarvoinen kysymys onkin, miten saada kaikki prosessin osalliset hakemaan yhdessä.

Mainittiin esimerkkinä foorumit, joilla keskustella ja käydä yhdessä läpi hankesalkun kuukausiraportteja ja saada siten etenemisestä näkymää sekä yhteisten ongelmien ja ajatusten ratkomisen (virtuaalisesti). On oltava tiedonjakoa, jotta saa ostettua sitä (hyvää), mitä kuulee muiden käyttävän. Haasteena on, että havainnot ovat muutamien ihmisen varassa, ja he voivat vaihtua. Mainittiin [Motivan \(VNK:n\) koulutuksesta](#), jota mainostetaan myös infossa ja josta toivottavasti tulisi virastoversio jatkossa. Hakijoita rohkaistaan ottamaan yhteyttä matalalla kynnyksellä sihteeristöön, jotta voidaan etukäteen jo jutteluttaa keskenään.

4. Seuraavat kokoukset

Prosessiin liittyen todettiin kokoustavasta, että koska haku on jatkuva, kokouksia on laitettu kalenteriin kerran kuukauteen (dia 20). Viimeisen kokouksen osalta sihteeristö varaa vielä pitemmän kokousajan. Arvioitiin, että arviointiin menee aikaa noin vartti per hakemus.

Lopuksi Jussi kiitteli ja lupasi, että lähetämme väliviestejä saapuneista hakemuksista ja päätti avauskokouksen.

Liitteet 20200812 Ohry AIRobo (PDF)

Jakelu Ohjausryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeristö

Tiedoksi